

ROMÂNIA
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII ȘI INOVĂRII
Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar

Str. General Berthelot nr. 26, sector 1, București, 010168,
Tel.: +40-21-3144411; 3144511; 3144424. Tel/fax: +40-21-3103207

Examenul de bacalaureat 2010

B) Proba de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale

Examenul de bacalaureat, organizat în anul 2010 în baza Ordonanței de urgență nr. 97/2009, pentru modificarea Legii Învățământului nr. 84/1995, conform O.M.E.C.I. nr.5507/06.10.2009, include **proba B de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, pentru elevii care au urmat studiile liceale într-o limbă a minorităților naționale**, a cărei finalitate este evaluarea competenței de comunicare/exprimare orală într-o situație de comunicare specifică, precis determinată.

Rezultatul evaluării competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă nu se exprimă prin note sau prin calificativ admis/respins, ci prin stabilirea nivelului de competență lingvistică în procesul comunicării orale, din perspectivă lexico-semantică, morfo - funcțională și pragmatică, corespunzător grilei aprobate la nivel național, în conformitate cu descriptorii din programele de bacalaureat.

Toate actele discursului sunt descrise în grila descriptorilor la nivelurile: utilizator independent - independență în comunicare, utilizator avansat – experimentare și utilizator experimentat – excelență, pentru a permite elevilor să-și organizeze resursele verbale, fie ele și minimale, de așa manieră încât să se poată exprima în orice circumstanță. Actele de limbaj vor fi exemplificate după necesitate, în diferite tipuri de texte-suport conform programei școlare, care să permită elevului atât receptarea cât și producerea de text, cu alte cuvinte interacțiunea comunicatională percepută atât în plan personal (competențe grefate pe informația obținută, pe activități sau acțiuni grefate pe formularea unei opinii, pe emoții și sentimente, pe contexte și interrelaționări sociale) cât și în plan științific, (utilizarea corectă a categoriilor și mărcilor gramaticale, respectarea regulilor gramaticale, identificarea erorilor gramaticale, exersarea funcțiilor limbajului etc.).

Subiectele pentru proba B) de evaluare a competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă, se elaborează de către Centrul Național pentru Curriculum și Evaluare în Învățământul Preuniversitar și sunt compuse din texte variate și itemi corespunzători descriptorilor competențelor de comunicare din programele pentru bacalaureat. Acestea vor avea un grad de complexitate care să permită tratarea lor integrală în maximum 15 minute.

Până la data de 30.10.2009, CNCEIP va elabora modele de subiecte pentru proba orală pe care le va publica pe website. Vor fi, de asemenea, publicate grilele de evaluare și criteriile-cadru pentru acordarea nivelurilor de competență pentru comunicarea orală în limba maternă.

Vor fi organizate sesiuni de formare a evaluatorilor în fiecare liceu/centru de evaluare, utilizându-se, ca persoane-resursă, absolvenții cursului DeCeE.

Varianta 1

„Daguerre találmánya, a fényképezőgép, mint mondják, tárgyilagos: lerögzíti a valóságot, minden mellék tekintet és hátsó gondolat nélkül, dokumentumszerűen. Azt hiszem, ez nem igaz.

A fényképnek sok előnye és értéke van, de a tárgyilagosság, a dokumentumszerűség nem tartozik ezek közé. Megvallom: éppen ezért becsülöm sokra, ezért érdekel néha szenvedélyesen. Géppel történik, „objektív”-nek nevezett üveglencse segítségével - és mégsem a gép számít benne, hanem az ember, aki kezében tartja. Ízlés, ötlet, vérmeiséglet, világnézet és pillanatnyi hangulat: mindez sokkal több szerepet játszik a fényképszületésnél, mint az „objektív”.

A fényképezés nem tudomány, nem dokumentumgyűjtés, nem tény-állásfelvétel, hanem művészet. Egy régi esztéta mondta, hogy a művészi alkotás tulajdonképpen kiválogatás, a fölösleges anyag kiselejtezése. A fényképész, mint minden művész, szuverén önkényességgel selejtezi a maga nyersanyagát. Önkényesen, egyéni elgondolás szerint hagy ki, húz alá, hallgat el, hangsúlyoz, kicsinyít, nagyít, torzít, nehezít, légiesít. Ugyanazt a modellt boszorkánynak fényképezheti az egyik fotográfus, és tündéri fogkrémreklámnak a másik.

Száraz, unalmas emberből sohasem lehet jó fényképész, bármilyen finom és drága a gépe. A „legtárgyilagosabb” fénykép is jobban hasonlít a fényképészre, mint a tárgyra.”

(Bálint György)

Olvassa fel hangosan a fenti szöveget!

1. Értelmezze a fenti szöveget! Értelmezésében vegye figyelembe az alábbi szempontokat:
 - a. a szöveg témája
 - b. a szöveg kulcsszavai
 - c. a szöveg felépítése
 - d. objektivitás és szubjektivitás a fényképezésben

2. Érveljen a következő kijelentés igazságtartalma mellett/ellen: *A fénykép ideje lejárt!*

Varianta 2

„A televízió gyerekekre gyakorolt hatásában nem az a legaggasztóbb, ahogyan a kifejezetten gyerekek számára készült műsorok hatnak rájuk – bár a tévénézés miatt az egyéb tevékenységek csökkennek, és ez is járhat negatív következményekkel. Nagyobb gond az, hogy nagyon sok gyerek már egészen kicsi korától kezdve válogatás nélkül néz, nézhet bármilyen műsort. Ezért is nevezik a televíziót gyakran „elektromos babysitternek”, mivel a szülők gyakran azért engedik, hogy gyerekeik már kicsi koruktól kezdve korlátozás nélkül televíziót nézzenek, mert így nyugodtan végezhetik egyéb tevékenységüket. Kutatási adatok szerint a 3-5 éves gyerekek 36%-a, a 6-9 évesek 60%-a, a 10-13 évesek 75%-a maga kapcsolja be a tévét. A nem életkoruknak való tartalmak hatását még fokozza az is, hogy a gyerekek gyakran egészen másképp értelmezik a televízióban látottakat, mint a felnőttek.”

(Kósa Éva: *A média szerepe a gyerekek fejlődésében*)

Olvassa fel hangosan a fenti szöveget!

1. Értelmezze a fenti szöveget! Értelmezésében vegye figyelembe az alábbi szempontokat:
 - a. a szöveg témája
 - b. a szöveg kulcsszavai
 - c. a szöveg felépítése
 - d. a szülő, a gyerek és a televízió

2. Érveljen a következő kijelentés igazságtartalma mellett/ellen: *A televízió károsan hat a gyerekek fejlődésére!*

GRILA DESCRIPTORILOR COMPETENȚEI DE COMUNICARE ORALĂ ÎN LIMBA MATERNA

Grila descriptorilor competenței de comunicare este elaborată conform O.M.E.C.I. nr.5507/06.10.2009, *privind aprobarea calendarului și a metodologiei de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat - 2010* și prin raportare la documentul de politică lingvistică al Consiliului Europei, intitulat *Description des niveaux de référence pour les langues nationales et régionales- DNR, Division des Politiques linguistiques, DG IV, Conseil de l'Europe, Strasbourg, 2005.*

Proba orală reprezintă cadrul de evaluare a competențelor de **receptare** a mesajului (în formă scrisă, având ca suport diverse tipuri de texte, în conformitate cu programa școlară) și de **producere** a mesajului oral, sub forma unor tipuri de discurs (descriptiv, informativ, narativ, argumentativ), cu valorificarea achizițiilor dobândite la disciplina limba și literatura maternă și adaptate contextual, conform programelor școlare în vigoare, precum și a programei de bacalaureat la disciplina limba și literatura maghiară, aprobată prin O.M.E.C.I. nr. 5508/06.10.2009. Orice act de comunicare comportă două tipuri de procese: (a) producerea mesajelor (emiterea, exprimarea în scris/orală); (b) **receptarea** mesajelor (ascultarea/ lectura). Acestea reprezintă aspecte ale învățării oricărei limbi, ca și ale receptivității culturale.

Pe parcursul învățământului obligatoriu, elevii dobândesc competențele de comunicare indispensabile oricărui tip de activitate profesională: exprimarea corectă, clară și coerentă în limba maghiară, ascultarea, înțelegerea și producerea de mesaje orale și scrise, în diverse situații de comunicare.

Documentul de politică lingvistică al Consiliului Europei mai sus menționat stipulează că elaborarea nivelurilor lingvistice specifice fiecărei limbi europene nu reprezintă un scop în sine, ci pune **bazele echivalării europene a obiectivelor și certificatelor educaționale specifice fiecărei țări.**

În fiecare țară europeană, se creează premisele elaborării unor politici educaționale în domeniul lingvistic și a unor programe școlare diversificate, deopotrivă generale și specifice, condiție a promovării plurilingvistului și a cetățeniei democratice, ca derivate ale Cadrelor Europene Comune de Referință pentru limbile moderne – CECR.

Certificatul obținut de elev în clasa finală a liceului va avea un statut științific care să-i asigure audiența socială adecvată unui asemenea tip de document.

Universitățile și operatorii economici vor putea include în criteriile de admitere/angajare nivelul de competență lingvistică de comunicare orală în limba maternă pe care îl doresc din grila pentru bacalaureat a descriptorilor competenței de comunicare orală în limba maternă.

Descriptorii specifici fiecărui nivel de competență (nivelul-prag: utilizator mediu, nivelul-experimentare: utilizator avansat și nivelul-excelență: utilizator experimentat) permit evaluarea competențelor lingvistice ale elevilor, dobândite atât prin educație formală, cât și prin educație nonformală și informală.

Evaluarea răspunsului candidatului are ca rezultat acordarea unui nivel pe fiecare competență de comunicare în limba maternă, dintre cele 5 specificate în programa de bacalaureat, pe baza descriptorilor specifici. Nivelurile obținute pentru fiecare dintre cele cinci competențe prevăzute de grila descriptorilor se stabilesc, de comun acord, de către cei doi profesori evaluatori, conform art.62 coroborat cu art. 63 din *Metodologia de organizare și desfășurare a examenului de bacalaureat - 2010* aprobată prin OMECI nr. 5507/06.10.2009. Rezultatul final al evaluării competențelor lingvistice de comunicare orală în limba maternă se consențează în certificatul care atestă nivelul de competență lingvistică, în conformitate cu prevederile art. 78, alin. (2) din metodologie.

	1.	2.	3.	4.	5.
Kommunikációs kompetencia szint	Szövegértés	Vélemény kifejezése és indoklása	Szövegszervezés	A kommunikációs helyzethez való alkalmazkodás	Az irodalmi nyelv használata
Alapszint	<ul style="list-style-type: none"> - Helyes és folyékony olvasás - a szöveg lényeges információinak felismerése 	<ul style="list-style-type: none"> - Személyes vélemény kifejezése 	<ul style="list-style-type: none"> - Világos előadásmód, a kért szöveg típus (elbeszélő, leíró/tényközlő/érvelő) követelményeinek részleges betartása 	<ul style="list-style-type: none"> - Részleges alkalmazkodás a kommunikáció céljához és a beszédpartner(ek)hez - Részleges alkalmazkodás a vizsgahelyzethez mint kommunikációs helyzethez - bizonytalanság a szóbeli kommunikációs eszközök (verbális és nonverbális) használatában 	<ul style="list-style-type: none"> - Az irodalmi nyelv helyes használata a kommunikációs helyzetek többségében
Haladó szint	<ul style="list-style-type: none"> - Helyes, folyékony és kifejező olvasás, a szöveg logikai felépítésének követése - a szöveg gondolatmenetének felismerése, világos előadása 	<ul style="list-style-type: none"> - Személyes vélemény kifejezése és indoklása 	<ul style="list-style-type: none"> - Világos és összefüggő előadásmód, a kért szöveg típus (elbeszélő, leíró/tényközlő/érvelő) követelményeinek betartása 	<ul style="list-style-type: none"> - Alkalmazkodás a kommunikáció céljához és a beszédpartner(ek)hez - Alkalmazkodás a vizsgahelyzethez mint kommunikációs helyzethez - a szóbeli kommunikációs eszközök (verbális és nonverbális) megfelelő használatára 	<ul style="list-style-type: none"> - Az irodalmi nyelv helyes és megfelelő használata a valamennyi kommunikációs helyzetben
Emelt szint	<ul style="list-style-type: none"> - Helyes, folyékony és kifejező olvasás, a szöveg logikai felépítésének követése - a szöveg globális jelentésének megértése, a kifejezett gondolatok rendjének és összefüggésének bemutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - Személyes vélemény kifejezése és indoklása meggyőző módon 	<ul style="list-style-type: none"> - Világos, összefüggő, egyéni előadásmód, a kért szöveg típus (elbeszélő, leíró/tényközlő/érvelő) követelményeinek betartása 	<ul style="list-style-type: none"> - Kreatív alkalmazkodás a kommunikáció céljához és a beszédpartner(ek)hez - Alkalmazkodás a vizsgahelyzethez mint kommunikációs helyzethez - a szóbeli kommunikációs eszközök (verbális és nonverbális) megfelelő használatára - Magabiztosság 	<ul style="list-style-type: none"> - Az irodalmi nyelv helyes, megfelelő és árnyalt használata valamennyi kommunikációs helyzetben